

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΚΟΣΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ
ΤΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΑΤΡΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δευτέρα 14 Μαΐου 1984, ώρα 9.00 μ.μ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

ΣΟΛΙΣΤ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ

ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1948. Σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο της πόλης του βιολί με τον Στ. Παπαναστασίου και ανώτερα θεωρητικά με το Σόλωνα Μιχαηλίδη. Για ένα διάστημα ήταν μέλος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και συνεργάτης του Μουσικού Τμήματος του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Το 1970 και 1971 με υποτροφία της οργάνωσης «Μουσικά Νιάτα» πήρε μέρος σαν βιολιστής στην «παγκόσμια ορχήστρα νέων» (στον Καναδά και το Βέλγιο).

Το 1974 πήρε το πτυχίο της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. και με υποτροφία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών συνέχισε τις σπουδές του στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Δυτικού Βερολίνου. Το Μάρτιο του 1978 πήρε το δίπλωμα σύνθεσης από την τάξη του Max Baumann και τον Ιούνιο του 1978 το δίπλωμα διεύθυνσης ορχήστρας από τον καθηγητή Hans - Martin Rabenstein.

Έχει διευθύνει την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ., την Όπερα Θεσσαλονίκης, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Εθνική Λυρική Σκηνή και ορχήστρες στο εξωτερικό (Ιταλία, Γερμανία κλπ.).

Σαν συνθέτης συνεργάστηκε πολλές φορές με το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος και έργα του έχουν παιχτεί τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Ο Άλκης Μπαλτάς από το 1983 είναι Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στην Κύπρο, όπου πήρε και τα πρώτα μαθήματα βιολιού. Συνέχισε τις σπουδές του στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης με το Σταύρο Παπαναστασίου και πήρε το δίπλωμα βιολιού το 1963 με άριστα.

Με υποτροφία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών συνέχισε τις σπουδές του στη Μουσική Ακαδημία της Βιέννης για τρία χρόνια με τους Frans Somohyl και Gunter Pihler.

Με υποτροφία της Ρουμανικής Κυβέρνησης παρακολούθησε για ένα χρόνο μεταπτυχιακές σπουδές στο Ωδείο του Βουκουρεστίου με τον Adda Geisovits. Έχει δίπλωμα διεύθυνσης Ορχήστρας από το Ωδείο Νίκαιας Γαλλίας.

Είναι μέλος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και έχει παίξει επανειλημμένα σαν σολίστ με την Ορχήστρα. Έχει δώσει ρεσιτάλ και συναυλιές μουσικής δωματίου και έχει εμφανιστεί πολλές φορές από την ΕΡΤ.

Ο Κώστας Πατσαλίδης είναι μέλος του «Νέου Τρίο Θεσσαλονίκης» και από το 1972 είναι καθηγητής Βιολιού και Μουσικής Δωματίου στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

R. WAGNER
(1813-1883)

: Ειδύλλιο του Siegfried

S. BARBER
(1910)

: Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα, έργο 14

Allegro

Andante

Presto in moto perpetuo

Βιολί: ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ

Διάλειμμα

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

P.I. TSCHAIKOWSKY: Συμφωνία αρ. 5, σε μι ελάσ., έργο 64
(1840-1893)

Andante

Andante cantabile, con alcuna licenza

Valse. Allegro moderato

Finale. Andante maestoso

RICHARD WAGNER

ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ SIEGFRIED

Η περίφημη αυτή συμφωνική εικόνα είναι βασισμένη αποκλειστικά (εκτός από ένα μικρό δημοτικό τραγούδι) σε θέματα παρμένα από το μουσικό δράμα του μεγάλου συνθέτη «Σήγκφρηδ», τρίτο της τετραλογίας «Το Δακτυλίδι των Νιμπελούγκεν».

Διάφορα μοτίβα από το μουσικό δράμα εμφανίζονται συχνά ταυτοχρόνως, και υφίστανται αρκετή επεξεργασία.

Το έργο έχει γραφεί στα 1870, τη χρονιά του γάμου του συνθέτη με την Κόζιμα, και ως δώρο για τη γέννηση του γιου του, Σήγκφρηδ.

Σόλων Μιχαηλίδης

SAMUEL BARBER

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΒΙΟΛΙ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ, ΕΡΓΟ 14

Το κοντσέρτο για βιολί του Samuel Barber πρωτοπαίχτηκε στις 7 Φεβρουαρίου 1941, με σολίστ τον Albert Spalding και την ορχήστρα της Φιλαδέλφειας υπό τη διεύθυνση του E. Ormandy.

Το έργο ακολουθεί την κλασική τριμερή φόρμα κοντσέρτου (*Allegro, Andante, Presto in moto perpetuo*). Το α' μέρος αρχίζει με μια πλατιά μελωδία λυρικού ύφους που παρουσιάζεται από το σόλο βιολί ευθύς με την έναρξη. Ακολουθεί μια νέα μουσική ιδέα, κάτι σαν παιχνίδισμα, με τονισμό στο ασθενές σημείο του μουσικού μέτρου, που την εκθέτει κατ' αρχήν η ορχήστρα και που κατόπιν το σόλο βιολί τής δίνει ένα σοβαρό χαρακτήρα. Η λυρική μελωδία της αρχής μεταβάλλεται αργότερα παίρνοντας κάπως δραματικό χαρακτήρα και οδηγεί στην ανάπτυξη των μουσικών ιδεών, που πραγματοποιείται με τέχνη και ψυχολογική συνέπεια. Ρομαντική διάθεση, ομοιογένεια γραφής και ενότητα ύφους χαρακτηρίζουν το α' μέρος του κοντσέρτου.

Το β' μέρος αρχίζει με μια ωραία και εκφραστική μελωδία στο οboe, που κατόπιν ανταποκρίνονται σ' αυτήν τα έγχορδα και το κόρνο. Σε ατμόσφαιρα γαλήνης και ανάτασης εμφανίζεται το σόλο, για να παρουσιάσει αμέσως στο μεσαίο τμήμα μια αλλαγή ρυθμική (τονισμός πάλι στο ασθενές μέρος του μέτρου), που εκφράζει «αλλαγή διαθέσεως» η οποία ανεβαίνοντας συνεχώς ξεσπά σε ένα φορτίσιμο της ορχήστρας.

Το σόλο βιολί, αμέσως μετά, σαν να αυτοσχεδιάζει, επαναφέρει την αρχική ωραία μελωδία που αναβλύζει «εκ των ένδον». Το μέρος τούτο κλείνει σε μια ατμόσφαιρα μυστηρίου και αμφιβολίας.

Το γ' μέρος είναι ένα *Moto perpetuo*, που φαινομενικά δίνει την εντύπωση ότι δε θα σταματήσει ποτέ. Είναι ο ανεκπλήρωτος πόθος του ανθρώπου για το αεικίνητο, το *Perpetuum mobile*.

Το στακάτο τρίηχα με τα ιδιότροπα ρυθμικά σχήματα, τις συγκοπές, τους τεχνικούς συνδυασμούς ανάμεσα στο όργανο σόλο και την ορχήστρα δίνουν ζωντανή την εικόνα του ανθρώπινου αυτού πόθου και της προσπάθειας και η «κραυγή» του τέλους δίνει ψυχολογικά την εντύπωση του αδιέξοδου και του ανεκπλήρωτου.

Η μουσική αυτή σελίδα (γ' μέρος του κοντσέρτου) αποτελεί έντονη αντίθεση με τα δύο πρώτα μέρη του έργου. Σελίδα με φανερά ίχνη επίδρασης μιας τέχνης όπως του Στραβίνσκυ. Στο σύνολό του το έργο με την τεχνική της γραφής και τις αισθητικές τάσεις που φανερώνει, είναι μια μικρογραφία της εξελεκτικής πορείας του.

Σόλων Μιχαηλίδης

PETER ILJISCH TSCHAIKOWSKY

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 5 ΣΕ ΜΙ ΕΛΑΣΣΟΝΑ, ΕΡΓ. 64

Η πέμπτη συμφωνία γράφτηκε στα 1888 σ' ένα αγροτικό σπίτι στην εξοχή, όπου ο συνθέτης κατέφυγε για ανάπαυση ύστερα από μια σειρά συναυλιών, που διεύθυνε με επιτυχία στη Λειψία, Βερολίνο, Πράγα, Αμβούργο, Παρίσι και Λονδίνο. Την ίδια χρονιά, το χειμώνα δόθηκε σε πρώτη εκτέλεση στην Πετρούπολη, χωρίς ν' αφήσει ξεχωριστή εντύπωση. Σιγά-σιγά όμως το έργο άρχισε να γίνεται δεκτό με ευνοϊκές κρίσεις, ιδίως έξω από τη Ρωσία, ωστόσο τελικά πήρε πρωτεύουσα θέση ανάμεσα στα άλλα έργα του μεγάλου συνθέτη. Το κυριότερο προτέρημα και χαρακτηριστικό της συμφωνίας αυτής είναι η ενότητα στην ατμόσφαιρα και η συνέπεια στην έκφραση ενός βαθύτερου αισθητικού σκοπού. Το κύριο θέμα —το θέμα της μοίρας καθώς το ονομάζουν— είναι ο εκφραστής ενός σκοτεινού αισθήματος. Πρωτοεμφανίζεται στα κλαρινέτα ευθύς από την αρχή της συμφωνίας. Επανεμφανίζεται στις υπόλοιπες κινήσεις του έργου, σαν μια ανεξίτηλη σφραγίδα που καθορίζει ανέκκλητα τη μοίρα και οδηγεί όλα τα στοιχεία του έργου. Πιο φανερό γίνεται αυτό στην τελευταία κίνηση, που αρχίζει με το ίδιο θέμα της μοίρας. Διάφορα άλλα θεματικά στοιχεία διεισδύουν από το ένα μέρος στο άλλο και συντελούν κατά τρόπο ουσιαστικό στη δημιουργία της ενότητας του έργου.

Σόλων Μιχαηλίδης

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

ΜΑΪΟΥ ■ ΙΟΥΝΙΟΥ

Δευτέρα 21 Μαΐου, ώρα 21.00

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Ορχήστρας: ΝΙΚΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Σολίστ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΟΥΓΑΝΕΛΗΣ (τούμπα)

Πρόγραμμα: G. ROSSINI: Γουλιέλμος Τέλλος, Εισαγωγή

K. ΝΙΚΗΤΑ: «Περιγραφές» για τούμπα

και ορχήστρα, Α' εκτέλεση

L. v. ΒΕΕΤΗΟΒΕΝ: Συμφωνία αρ. 7,

σε λα μείζονα, έργο 92

Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Δευτέρα 28 Μαΐου, ώρα 21.00

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Ορχήστρας: ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ

Σολίστ: ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΖΥΓΟΥΡΑΣ (κιθάρα)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (βιολί)

MARIA ΑΣΤΕΡΙΑΔΟΥ (πιάνο)

Πρόγραμμα: H. VILLA-LOBOS: Κοντσέρτο για κιθάρα και μικρή

ορχήστρα, Α' εκτέλεση

J. SIBELIUS: Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα

σε ρε ελάσ., έργο 47

S. RACHMANINOFF: Ραψωδία πάνω σ' ένα

θέμα Paganini για πιάνο και ορχήστρα, έργο 43

Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Δευτέρα 4 Ιουνίου, ώρα 21.00

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Ορχήστρας: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Σολίστ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΑΟΝΙΔΗΣ (κλαρινέτο)

ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΟΥΦΟΓΑΛΗ (πιάνο)

ΣΟΝΙΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ (σοπράνο)

ΝΙΚΟΣ ΟΡΜΑΝΛΙΔΗΣ (βιολί)

Πρόγραμμα: FR. v. KRAMAR: Κοντσέρτο για κλαρινέτο

και ορχήστρα, σε μι ύφ. μείζονα,

έργο 36, Α' εκτέλεση

L. v. ΒΕΕΤΗΟΒΕΝ: Κοντσέρτο για πιάνο,

και ορχήστρα, αρ. 3, σε ντο ελάσ., έργο 37

W. A. MOZART: Ρεσιτατίβο και άρια,

«Bella mia fiamma addio» Α' εκτέλεση

W. A. MOZART: Κοντσέρτο για βιολί και

ορχήστρα, αρ. 5, σε λα μείζονα KV 219

Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Κυριακή 2 Σεπτεμβρίου

ΘΕΑΤΡΟ ΔΑΣΟΥΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Δευτέρα 3 Σεπτεμβρίου

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

Διευθυντής Ορχήστρας : **ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ**

Πρόγραμμα : **CARL ORFF: "Carmina Burana"**

Θέατρο Δάσους Θεσσαλονίκης

Θέατρο Ηρώδου Αττικού — ΑΘΗΝΑ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Μόνιμος Αρχιμουσικός

Κάρολος Τρικολίδης

Α' ΒΙΟΛΙΑ

Κοντσερτίνο:
Κοσμάς Γαλιλαίας
Κων/νος Βάμβας
Κων/νος Πατσαλίδης
Ιωάννα Παπαναστασίου
Γαλάτεια Μπαλτά
Φάνης Καπλανίδης
Χρήστος Πετικιάκης
Ευάγγελος Θεοφάνους
Φώτω Θεοφάνους
Στάθα Γκουτζικά
Ντάρια Ταυρότσεβιτς
Μαρία Δρούγου
Μαρία Ορτσέσοβσκα
Νταν Ουγκουρεάνου

Β' ΒΙΟΛΙΑ

Ελευθέριος Αγγελόπουλος
Νικόλαος Αρχοντής
Αλέξανδρος Δοϊτσίνης
Νικόλαος Τσιαχτήρης
Στέλλα Παπαδοπούλου
Ελένη Μυρίδου
Ανδρέας Λάριος
Παρασκευή Μπακατοή
Σουλτάνα Άλτη
Σταύρος Αντωνιάδης

ΒΙΟΛΕΣ

Οδυσσέας Κουζώφ
Κυριάκος Πάτρας
Γεώργιος Μαυρομουστάκης
Γεώργιος Καμένος
Γεώργιος Καδόγλου
Στέφανος Διαμαντής
Νικόδημος Δέλλιος
Ειρήνη Παραλίκα

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Εμμανουήλ Καζαμπάκας
Ζώρα Γκίριτς
Ρένος Μπαλτάς
Κατερίνα Δημητρακοπούλου
Γεώργιος Μανώλας
Κωνσταντία Κουλουκούρη
Αυθή Αικατερίνη
Άγγελος Ντοροφτέι

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Γεώργιος Γράλιετας
Δημήτριος Ξενάριος
Αλέξανδρος Αδαμόπουλος
Λάσκαρης Θεοδωρίδης
Αναστάσιος Τοπούζας
Αναστάσιος Μαυροδής
Πολύβιος Καρατζίβας
Ελένη Μπουλασίκη

ΦΛΑΟΥΤΑ

Ιωάννης Ευαγγέλου
Πέτρος Σουσάμογλου
Γεώργιος Κανάτσος
Ηλίας Μακοβέι

ΟΜΠΟΕ

Μιχαήλ Ντοροφτέι
Νικόλαος Καλπαζίδης
Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΑ

Πόλλα Φραγκοπούλου
Δημήτριος Κισλάς
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Μιλτιάδης Μουμουλίδης

ΦΑΓΚΟΤΑ

Νικόλαος Δαναηλίδης
Σπυρίδων Βλαχάκης
Άγγελος Πολίτης

ΚΟΡΝΑ

Θεόδωρος Ζαρίμπας
Αναστάσιος Στεφανίδης
Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Δημήτριος Αλεξιάδης
Βασίλειος Βραδέλης

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Εμμανουήλ Αυξεντίδης
Ευάγγελος Γκεμιτζής
Βασίλειος Φιαμέγκος
Ιωάννης Σισμανίδης
Σπύρος Παπαδόπουλος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Ιγνάτιος Μαυρίδης
Ιωάννης Παρθένος
Δημήτριος Νέτσκας
Σπύρος Γαντζίας
Φώτης Δράκος

ΤΟΥΜΠΑ

Ιωάννης Τέμπρελης

ΤΥΜΠΑΝΑ — ΚΡΟΥΣΤΑ

Κων/νος Γρηγοριάδης
Κων/νος Νικήτας
Ιωάννης Ιωσηφίδης
Στυλιανός Φωτάκης

ΠΙΑΝΟ

Ελεονώρα Λουκίδου

